

ZASADY DYPLOMOWANIA
W POMORSKIEJ SZKOLE WYŻSZEJ
W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

§ 1.

Postanowienia ogólne

1. Ilekroć w niniejszym Regulaminie jest mowa o:
  - a. PSW, Uczelnia - należy przez to rozumieć Pomorska Szkoła Wyższa;
  - b. pracy - należy przez to rozumieć pisemną pracę dyplomową;
  - c. Autorze pracy - należy przez to rozumieć autora pisemnej pracy dyplomowej;
  - d. Promotorze - należy przez to rozumieć promotora pracy dyplomowej.
2. Zasady dyplomowania odnoszą się do wszystkich poziomów i form studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych w Pomorskiej Szkole Wyższej.
3. Ilekroć mowa jest o egzaminie dyplomowym oznacza to, że zasady dotyczą egzaminu dyplomowego na zakończenie studiów I i II stopnia.
4. Podstawę organizacji dyplomowania i przeprowadzania egzaminu dyplomowego na studiach I i II stopnia stanowią przepisy Regulaminu Studiów Licencjackich i Magisterskich w Pomorskiej Szkole Wyższej.
5. Proces dyplomowania, weryfikuje końcowe efekty uczenia się i obejmuje:
  - na studiach II stopnia – realizację seminarium, przygotowanie i ocenę pracy magisterskiej oraz egzamin dyplomowy - magisterski
  - na studiach I stopnia:
    - a) egzamin dyplomowy licencjacki, jeżeli program studiów nie przewiduje pracy dyplomowej licencjackiej
    - b) realizację seminarium, przygotowanie i ocenę pracy licencjackiej, a następnie przeprowadzenie egzaminu dyplomowego licencjackiego, jeżeli program studiów przewiduje przygotowanie pracy dyplomowej.
6. Proces dyplomowania ocenia zarówno wiedzę nabytą przez studenta, jak i jego umiejętności w zakresie integrowania tej wiedzy z wymaganiami specyficznymi dla środowiska zawodowego, które są kluczowe dla kompetencji absolwenta danego kierunku studiów.
7. Zasady organizacji procesu dyplomowania określają:
  - na studiach I stopnia
    - a) jeżeli program studiów nie przewiduje pracy dyplomowej - realizację modułu przygotowania do egzaminu dyplomowego, wyznaczenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej,

dwóch nauczycieli akademickich jako członków komisji oraz przeprowadzenie egzaminu licencjackiego.

- b) jeżeli program studiów przewiduje pracę dyplomową – dokonanie wyboru seminarium dyplomowego, wyznaczenie i wybór promotora pracy licencjackiej, realizację i złożenie pracy, wyznaczenie recenzenta pracy licencjackiej, ocena pracy licencjackiej oraz przeprowadzenie egzaminu licencjackiego;
  - na studiach II stopnia - dokonywanie wyboru seminarium magisterskiego, wyznaczenie i wybór promotora pracy magisterskiej, zatwierdzanie tematu pracy magisterskiej, realizację i złożenie pracy, wyznaczenie recenzenta pracy magisterskiej, ocena pracy magisterskiej oraz przeprowadzenie egzaminu magisterskiego;
8. Za zapewnienie właściwej jakości procesu dyplomowania w Uczelni odpowiada Prorektor ds. Kształcenia. Za zapewnienie właściwej organizacji procesu dyplomowania w Jednostce Dydaktycznej odpowiada Kierownik Jednostki Dydaktycznej.

§ 2.

Wybór seminarium i wyznaczenie promotora pracy

1. Propozycje seminariów są przedstawiane studentom i dostępne w Biurze Obsługi Studenta lub podczas zebrania informacyjnego, w terminie określonym przez właściwego Prorektora ds. kształcenia lub Prorektora ds. studenckich, nie później niż na miesiąc przed zakończeniem zajęć dydaktycznych w semestrze poprzedzającym semestr, w którym rozpoczyna się seminarium.
2. Student zapisuje się na wybrane seminarium. Studenci są informowani o wynikach zapisów w ciągu tygodnia od daty dokonania wyboru.
3. Jeżeli student w wyznaczonym terminie nie zapisze się na żadne seminarium, zostaje wpisany administracyjnie przez Prorektora ds. kształcenia lub Prorektora ds. studenckich na listę, na której są wolne miejsca.
4. Pracę dyplomową na danym kierunku studiów student wykonuje pod opieką nauczyciela akademickiego, zwanego dalej promotorem. Wykształcenie i dorobek naukowy promotora powinien być zgodny z dyscypliną wiodącą, do której przyporządkowany został dany kierunek studiów oraz zakresem tematycznym pracy dyplomowej, której jest promotorem.

5. Promotorem może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub stopień naukowy doktora.
6. Zmiana promotora może nastąpić na wniosek studenta, po uzyskaniu akceptacji dotychczasowego promotora i proponowanego promotora. Zgodę na dokonanie zmiany wyraża Kierownik Jednostki Dydaktycznej. Zmiana może nastąpić wyłącznie w ciągu pierwszego semestru trwania seminarium.

§ 3.

Seminarium dyplomowe

1. Seminarium dyplomowe jest istotnym składnikiem programu studiów, które wspiera proces tworzenia pracy dyplomowej. Czas trwania oraz cykliczność zajęć seminarium są ustalone w harmonogramie studiów i dostosowane do semestralnych wymagań.
2. W przypadku studiów I stopnia, których program nie przewiduje pracy dyplomowej, a które kończą się egzaminem licencjackim, w miejsce seminarium licencjackiego prowadzone są konsultacje egzaminacyjne dotyczące omawiania zagadnień kierunkowych i specjalnościowych, przygotowujące do egzaminu licencjackiego.
3. Liczebność grupy seminaryjnej nie powinna przekraczać 25 studentów. W szczególnych przypadkach Rektor, Prorektor ds. kształcenia lub Prorektor ds. studenckich może wyrazić zgodę na większą liczbę uczestników seminarium.
4. Celem seminarium dyplomowego jest kompleksowe przygotowanie studenta do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej. Zajęcia pomagają w wyborze odpowiedniej literatury, formułowaniu problemu praktycznego (w przypadku studiów I stopnia) i/lub problemu badawczego, budowaniu koncepcji badawczej, a także w selekcji metod i narzędzi badawczych (w przypadku studiów II stopnia). Seminarium wspiera również w przeprowadzeniu analizy ilościowej i jakościowej wyników, oraz w syntezie tych danych do formułowania spójnych wniosków badawczych.
5. Zadaniem promotora jest wsparcie studenta w kluczowych etapach tworzenia pracy dyplomowej oraz zapewnienie jej merytorycznej poprawności. W trakcie seminarium dyplomowego promotor wraz ze studentem indywidualnie ustalają przedmiot, zakres pracy i jej cele, a także metody ich realizacji. Promotor jest również zobowiązany do prowadzenia z

studentami konsultacji metodologicznych, mających na celu właściwe przygotowanie do pisania pracy. W ciągu 30 dni od rozpoczęcia seminarium, promotorzy są zobowiązani przekazać Kierownikowi Jednostki Dydaktycznej informacje o prowadzonych przez nich seminariach, w tym wykaz studentów biorących w nich udział. Po wybraniu tematów prac dyplomowych przez studentów danej grupy seminaryjnej, promotor składa Kierownikowi Jednostki Dydaktycznej wykaz tych tematów do zatwierdzenia. Tematy prac dyplomowych podlegają analizie i ocenie Radzie Programowej Jednostki Dydaktycznej.

6. Seminarium w każdym semestrze kończy się zaliczeniem dokonywanym przez promotora na podstawie indywidualnej oceny postępów w przygotowaniu pracy przez dyplomanta, uwzględniającej stan zaawansowania i poziom merytoryczny pracy.
7. Przyjęcie pracy dyplomowej, potwierdzone przez promotora pracy odpowiednią notatką, jest równoznaczne z zaliczeniem seminarium.

§ 4.

Praca licencjacka

1. Praca licencjacka przygotowana jest wyłącznie indywidualnie.
2. Praca licencjacka opracowana jest w języku, w którym realizowane są studia. Prorektor ds. kształcenia, za zgodą promotora wyrażoną na wniosek studenta, może zezwolić na napisanie pracy licencjackiej w języku innym niż ten, w którym są realizowane studia.
3. Praca licencjacka jest oceniana przez promotora oraz recenzenta, którzy muszą posiadać co najmniej stopień naukowy doktora w dyscyplinie odpowiadającej kierunkowi studiów. Temat pracy powinien precyzyjnie definiować problem praktyczny i być ściśle powiązany z zakresem, który odpowiada treściom pracy oraz efektom uczenia się dla profilu praktycznego.
4. Wybór tematu pracy licencjackiej dokonywany jest wspólnie przez promotora i studenta, biorąc pod uwagę praktyczny profil kierunku, poziom i zakładane efekty uczenia się, jak również zainteresowania studenta oraz doświadczenia zawodowe promotora. Możliwości studenta w zakresie realizacji tematu oraz dostęp do danych/środowiska praktycznego również są kluczowe.

5. Tytuł pracy może być doprecyzowany w ostatecznej wersji dokumentu, pod warunkiem uzyskania zgody promotora. Zmiana tematu pracy licencjackiej wymaga także zgody promotora. Wszystkie te działania mają na celu zapewnienie, że praca licencjacka będzie spełniała zarówno kryteria akademickie, jak i praktyczne oraz odpowiadała zainteresowaniom i możliwościom studenta.

§ 5.

Praca magisterska

1. Praca magisterska przygotowana jest wyłącznie indywidualnie.
2. Praca magisterska opracowana jest w języku, w którym realizowane są studia. Prorektor ds. Kształcenia za zgodą promotora wyrażoną na wniosek studenta, może zezwolić na napisanie pracy magisterskiej w języku innym niż ten, w którym są realizowane studia.
3. Praca magisterska jest oceniana przez promotora oraz recenzenta, którzy muszą posiadać co najmniej stopień naukowy doktora oraz dorobek naukowy w dyscyplinie naukowej, która odpowiada kierunkowi studiów, na którym realizowana jest praca, adekwatny do tematu pracy. Temat pracy powinien precyzyjnie definiować problem badawczy i być ściśle powiązany z konkretnym zakresem, który odpowiada treściom pracy.
4. Wybór tematu pracy magisterskiej dokonywany jest wspólnie przez promotora i studenta, biorąc pod uwagę praktyczny profil kierunku, poziom i zakładane efekty kształcenia, jak również zainteresowania studenta oraz naukowe i zawodowe zainteresowania promotora. Możliwości studenta w zakresie realizacji tematu również są kluczowe.
5. Tytuł pracy może być doprecyzowany w ostatecznej wersji dokumentu, pod warunkiem uzyskania zgody promotora. Zmiana tematu pracy magisterskiej wymaga także zgody promotora. Wszystkie te działania mają na celu zapewnienie, że praca magisterska będzie spełniała zarówno kryteria akademickie, jak i zainteresowania i możliwości studenta.

§ 6.

Wymogi ogólne i merytoryczne stawiane pracy licencjackiej

1. Tematyka pracy licencjackiej powinna być ściśle powiązana z główną dyscypliną naukową odpowiadającą danemu kierunkowi studiów. Problem praktyczny, który student podejmuje, musi bezpośrednio korespondować z

zakresem programowym kierunku studiów, a także może być związany ze specjalnością wybraną przez studenta. Dobór tematu powinien umożliwić analizę i rozwiązanie zagadnienia istotnego z punktu widzenia praktyki zawodowej oraz wspierać rozwój kompetencji niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.

2. Tytuł pracy licencjackiej oraz tytuły rozdziałów i podrozdziałów muszą bezpośrednio odzwierciedlać zawartość i główne zagadnienia pracy, umożliwiając logiczne i przejrzyste przedstawienie problemu praktycznego. W strukturze pracy każdy rozdział powinien prowadzić do kolejnych części, stopniowo rozwijając analizę i wskazując możliwości rozwiązania postawionego problemu, co w efekcie powinno prowadzić do jasnych i użytecznych wniosków praktycznych.
3. Praca licencjacka na poziomie studiów pierwszego stopnia powinna przedstawiać opracowanie i rozwiązanie konkretnego problemu praktycznego o znaczeniu zawodowym. Należy jasno sprecyzować cel pracy, przedstawić przyjęte założenia oraz wykazać umiejętność korzystania z odpowiednich źródeł informacji i danych praktycznych. Praca powinna ukazywać zdolność do analizy problemu, wyboru odpowiednich metod rozwiązywania zagadnień praktycznych oraz formułowania i prezentowania wniosków. Student powinien wykazać się umiejętnością zastosowania wiedzy teoretycznej w kontekście praktyki zawodowej, co stanowi istotę kształcenia na profilu praktycznym.
4. Zakres szczegółowy pracy licencjackiej jest definiowany przez promotora wspólnie ze studentem. Student ponosi odpowiedzialność za poprawność merytoryczną pracy oraz jej stronę redakcyjną, edytorską, językową i stylistyczną. Ponadto zobowiązany jest do właściwego i uczciwego stosowania cytowań oraz przestrzegania praw autorskich i zasad własności intelektualnej. Rolą dyplomanta jest nie tylko rzetelne opracowanie tematu, ale również zabezpieczenie pracy przed zarzutami plagiatu poprzez odpowiednie oznaczanie wykorzystanych źródeł i materiałów. Przestrzeganie tych zasad świadczy o profesjonalizmie i etyce akademickiej studenta.
5. Rozmiar pracy licencjackiej powinien odzwierciedlać pełne i spójne opracowanie wybranego zagadnienia. Standardowo, część zasadnicza pracy licencjackiej powinna obejmować około 50 stron tekstu. Praca powinna opierać się na co najmniej 20 różnych pozycjach literatury przedmiotowej, w tym – jeśli to możliwe – na źródłach obcojęzycznych, co umożliwia

umieszczenie rozważanego problemu w szerszym kontekście. Ze względu na praktyczny profil kształcenia, praca licencjacka musi koncentrować się na poszukiwaniu i prezentowaniu praktycznych rozwiązań, które będą użyteczne w przyszłej pracy zawodowej. Należy również zachować wysokie standardy poprawności – w tym dokładność w opisie faktów, obiektywizm w analizie, precyzję w definiowaniu pojęć, stosowanie przypisów oraz odwołań do literatury przedmiotowej. Równie istotna jest poprawność językowa i stylistyczna tekstu, świadcząca o rzetelności i profesjonalizmie autora

§ 7.

Wymogi ogólne i merytoryczne stawiane pracy magisterskiej

1. Tematyka pracy magisterskiej powinna być ściśle powiązana z główną dyscypliną naukową, która odpowiada danemu kierunkowi studiów. Problem badawczy, który student podejmuje, musi bezpośrednio korespondować z zakresem programowym kierunku studiów, a także może być związany ze specjalnością wybraną przez studenta. Taki dobór tematu pozwala na głębokie zgłębienie wybranego zagadnienia, które jest zarówno istotne w kontekście akademickim, jak i przydatne w przyszłej karierze zawodowej studenta.
2. Tytuł pracy magisterskiej oraz tytuły rozdziałów i podrozdziałów muszą bezpośrednio odzwierciedlać zawartość i główne argumenty pracy, umożliwiając dogłębne analizowanie i rozwijanie poruszanych problemów. W strukturze pracy każdy rozdział powinien logicznie prowadzić do kolejnych części, stopniowo budując argumentację i rozszerzając dyskusję, co w efekcie końcowym powinno doprowadzić do syntetycznych uogólnień i wniosków wynikających z przeprowadzonych badań i analiz.
3. Praca magisterska na poziomie studiów drugiego stopnia powinna przedstawiać kompleksowe rozwiązanie wybranego problemu badawczego o znaczeniu praktycznym. Należy jasno sprecyzować cel pracy, przedstawić założenia badawcze oraz umiejętności pozyskiwania danych z odpowiednich źródeł i oceniania ich użyteczności. Praca powinna wykazać zdolność do przeprowadzenia badań, analizy problemu lub procesu z wykorzystaniem właściwej metodologii badawczej, twórczej interpretacji wyników oraz ich syntezy w celu rozwiązania postawionego problemu. Poprzez takie podejście, student demonstruje nie tylko zdolności analityczne, ale także umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej w praktyce, co stanowi istotę kształcenia na poziomie magisterskim.

4. Zakres szczegółowy pracy magisterskiej jest definiowany przez promotora wspólnie z magistrantem. Student jest odpowiedzialny za poprawność merytoryczną pracy oraz za jej aspekty redakcyjne, edytorskie, językowe i stylistyczne. Ponadto, obowiązkiem studenta jest właściwe i uczciwe stosowanie cytowań, jak również przestrzeganie praw autorskich i zasad własności intelektualnej. Rola magistranta obejmuje nie tylko dokładne i rzetelne opracowanie tematu, ale także zabezpieczenie pracy przed zarzutami plagiatu poprzez odpowiednie oznaczanie użytych źródeł i materiałów. Poprzez przestrzeganie tych zasad, student wykazuje swój profesjonalizm oraz etykę naukową, które są niezbędne w akademickim środowisku.

5. Rozmiar pracy magisterskiej powinien odzwierciedlać kompleksowe i wyczerpujące opracowanie wybranego tematu. Standardowo, część zasadnicza pracy magisterskiej powinna obejmować około 60 stron tekstu. Ponadto, praca powinna opierać się na co najmniej 30 różnych pozycjach literatury przedmiotowej, w tym również na źródłach obcojęzycznych, co pozwala na szerokie kontekstualizowanie diskutowanego zagadnienia. Ze względu na praktyczny profil kształcenia, praca magisterska musi umożliwiać znajdowanie praktycznych rozwiązań, które będą użyteczne w zawodowej praktyce odpowiedniej dla danego kierunku. Jednocześnie, należy utrzymać wysokie standardy praktyki badawczej, które obejmują dokładność w opisie faktów, obiektywizm w ocenach, precyzyjne definiowanie pojęć na podstawie różnorodnych źródeł, stosowanie przypisów, a także odnośników do literatury przedmiotowej. Równie istotna jest poprawność językowa oraz stylistyczna tekstu, co świadczy o rzetelności naukowej i profesjonalizmie pracy.

§8

Wymogi redakcyjne stawiane pracom dyplomowym

6. Struktura pracy powinna zawierać następujące elementy:
  - a. Tytuł pracy;
  - b. Spis treści z numeracją stron;
  - c. Wstęp, obejmujący krótkie wprowadzenie i uzasadnienie wyboru tematu pracy oraz wskazanie celu pracy, a także syntetyczny opis struktury pracy;
  - d. W rozdziałach teoretycznych dyplomant powinien wykazać się wiedzą teoretyczną z zakresu analizowanego zagadnienia praktycznego lub problemu badawczego oraz znajomością literatury przedmiotu;

Rozdziały empiryczne powinny zawierać:

- w przypadku pracy licencjackiej opis przedmiotu i kontekstu analizowanego zagadnienia, wskazanie występującego problemu praktycznego oraz zastosowanych metod, technik i narzędzi służących jego rozwiązaniu. Należy przedstawić szczegółową analizę wybranego problemu praktycznego wraz z omówieniem działań podjętych przez dyplomanta, a także – w miarę możliwości – propozycję usprawnienia lub rozwiązania problemu. Podsumowanie i zakończenie powinno stanowić syntezę przedstawionego w pracy problemu praktycznego oraz zawierać końcowe wnioski z przeprowadzonych analiz i działań, w powiązaniu z oceną stopnia realizacji celu praktycznego pracy.

- w przypadku pracy magisterskiej opis przedmiotu i procesu badań, występujące problemy badawcze oraz stosowane metody, techniki i narzędzia badawcze, a także pogłębioną analizę wybranego problemu badawczego wyników badań przeprowadzonych przez dyplomanta, ew. propozycję rozwiązania problemu; Podsumowanie i zakończenie, które powinno stanowić syntezę przedstawionego w pracy problemu badawczego i zawierać końcowe wnioski z wyników badań w powiązaniu z oceną realizacji celu badawczego;

- e. Bibliografię obejmującą wykaz źródeł cytowanych w pracy;
- f. Spisy tabel, rysunków, wykresów itp.
- g. Załączniki (o ile występują w pracy).

8. Praca dyplomowa musi być wolna od cech plagiatu. Jest to fundamentalna zasada akademicka, której naruszenie może prowadzić do poważnych konsekwencji prawnych i etycznych. W pracy nie wolno używać czyjegoś tekstu bez odpowiedniego cytowania i wskazania źródła. Nadmierna długość cytatu lub zbyt częste opieranie się na jednym źródle nie jest dopuszczalne, gdyż praca powinna odzwierciedlać umiejętność syntetycznego myślenia studenta oraz jego zdolność do samodzielnej analizy różnorodnych materiałów.
9. Każda złożona do obrony praca podlega sprawdzeniu antyplagiatowemu przez promotora z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Prace dyplomowe nie spełniające kryteriów związanych z systemem JSA nie mogą być dopuszczone do egzaminu.
10. Promotor ma prawo nie przyjąć pracy z istotnymi błędami merytorycznymi, formalnymi, gramatycznymi i stylistycznymi. Prawo dyskwalifikacji takich prac przysługuje również recenzentowi i komisji egzaminu magisterskiego.

11. W przypadku negatywnej oceny pracy przez recenzenta o dopuszczeniu do egzaminu decyduje Prorektor ds. Kształcenia, który zasięga opinii drugiego recenzenta. Jeżeli ta druga ocena będzie pozytywna, praca zostaje dopuszczona do obrony. Natomiast, jeśli również drugi recenzent oceni pracę negatywnie, student musi dokonać niezbędnych poprawek w pracy, zgodnie z uwagami recenzenta, lub przygotować pracę od nowa.
12. Praca musi posiadać adnotację promotora o jej przyjęciu, co oznacza, że potwierdza on, że spełnia wymogi stawiane pracom magisterskim i została przyjęta do obrony.
13. Student jest zobowiązany do przygotowania trzech egzemplarzy pracy. Egzemplarz pracy przeznaczony dla Dziekanatu powinien mieć formę tekstu drukowanego dwustronnie w formie kartek przewiązanych sznurkiem lub oprawionych w listwę wsuwaną.
14. Pracę dyplomową student składa w Dziekanacie po uzyskaniu pozytywnej opinii promotora o jej przyjęciu. Praca składana do Dziekanatu musi zawierać oświadczenie autora, że została przygotowana samodzielnie oraz oświadczenie dotyczące zgody lub jej braku na udostępnianie pracy. Z pracą w formie drukowanej składana jest wersja elektroniczna na płycie CD lub innym nośniku cyfrowym w formie pliku WORD oraz pliku PDF, w celu umożliwienia sprawdzenia przez system antyplagiatowy, o którym mowa powyżej. Pliki muszą być tożsame z egzemplarzem drukowanym, opisane nazwiskiem i imieniem autora pracy. Płyta powinna być opisana: imieniem i nazwiskiem autora, numerem albumu oraz tytułem pracy.
15. Student zobowiązany jest przedłożyć ostateczną wersję pracy dyplomowej zaakceptowaną przez promotora nie później niż w ostatnim dniu zajęć semestru kończącego studia, najpóźniej na 14 dni przed wyznaczoną datą egzaminu dyplomowego.
16. Przedłożenie pracy jest warunkiem koniecznym do zaliczenia Seminarium dyplomowego lub innych zajęć prowadzących do złożenia pracy dyplomowej, o ile program studiów przewiduje jej przygotowanie.
17. W szczególnych przypadkach studentowi, który zaliczył wszystkie przedmioty objęte planem studiów, z wyjątkiem Seminarium dyplomowego lub innych zajęć prowadzących do złożenia pracy dyplomowej, Prorektor ds. Kształcenia może zezwolić na złożenie pracy dyplomowej nie później, niż w ciągu kolejnych dwóch semestrów. Student powtarza wówczas przedmiot na zasadach odpłatności ustalonych przez Rektora.

18. W sytuacji, o której mowa w pkt. 17, student zobowiązany jest przedłożyć ostateczną wersję pracy dyplomowej zaakceptowaną przez promotora, najpóźniej do końca sesji poprawkowej semestru zimowego w ostatnim roku akademickim w ramach toku studiów. Przedłożenie takiej pracy jest warunkiem koniecznym do zaliczenia Seminarium dyplomowego lub innych zajęć prowadzących do złożenia pracy dyplomowej.
19. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć w terminie nie przekraczającym jednego miesiąca od dnia złożenia pracy dyplomowej. Z uzasadnionych przyczyn odpowiedni Prorektor może przedłużyć ten termin o kolejny miesiąc.
20. Oceny i recenzje prac przygotowuje promotor i recenzent. Oceny i recenzje powinny być wnikliwe i nie ograniczać się do opisu pracy magisterskiej, ale zawierać uwagi krytyczne, ocenę przygotowania merytorycznego, warsztatowego i wartości pracy.

§ 9.

Wymogi edytorskie stawiane pracy dyplomowej

Szczegółowe kryteria edytorskie przedstawione zostały i opisane w odrębnym pliku pt. „Zasady opracowania pracy dyplomowej PSW”

1. Praca dyplomowa powinna mieć formę wydruku komputerowego na papierze formatu A4 i być napisana w edytorze tekstu czcionką Times New Roman, rozmiar 12 pkt., z zachowaniem interlinii 1,5.
2. Na stronie powinno znajdować się 30-36 wierszy, z których każdy powinien zawierać około 60 znaków pisarskich, łącznie ze spacjami.
3. Obowiązuje wyjustowanie tekstu zasadniczego (wyrównanie tekstów obu marginesów).
4. W pracy dyplomowej stosuje się styl cytowań i tworzenia bibliografii zgodnie z ustaleniami z promotorem wg. systemu: przypisy dolne, APA.
5. W przypadku stosowania przypisów dolnych obowiązują następujące zasady: odstęp między wierszami przypisów wynosi 1,0, czcionka Times New Roman, rozmiar 10 pkt.
6. Marginesy powinny być na każdej stronie jednakowe: lewy 3 cm, prawy 2 cm, górny i dolny 2,5 cm.
7. Każdy akapit rozpoczyna się wcięciem 1,25.

8. Przy przytaczaniu Internetu jako źródła, w przypisie należy podać adres internetowy i datę publikacji lub pobrania.
9. Rozdział i inna część pracy jemu równa (np. wstęp, podsumowanie, bibliografia) powinna rozpoczynać się od nowej strony.
10. Tabele, zestawienia, schematy, wykresy, rysunki, itp. w całym opracowaniu powinny być numerowane i opisywane w sposób jednolity, uzgodniony z promotorem i zgodnie z „Zasadami opracowania pracy dyplomowej PSW”.

§ 10.

Dopuszczenie do egzaminu na studiach I i II stopnia

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
  - a. uzyskanie zaliczeń i zdanie egzaminów ze wszystkich przedmiotów określonych w programie i harmonogramie studiów
  - b. zaliczenie praktyk;
  - c. zdobycie odpowiedniej liczby punktów ECTS koniecznej dla ukończenia danego typu studiów, poziomu kształcenia;
  - d. uzyskanie podpisów w karcie obiegowej studenta;
  - e. w przypadku studiów, których program przewiduje złożenie pracy dyplomowej:
    - i. otrzymanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej wystawionej przez promotora i recenzenta w przypadku studiów kończących się złożeniem pracy dyplomowej;
    - ii. spełnienie wymogów określonych w systemie antyplagiatowym ;
    - iii. złożenie oświadczenia o samodzielnym przygotowaniu pracy (załącznik nr 1);
    - iv. złożenie przez promotora oświadczenia w sprawie dopuszczenia pracy dyplomowej (załącznik nr 2);
    - v. dostarczenie przez studenta deklaracji potwierdzającej zgodność tekstu wydrukowanego z wersją elektroniczną pracy (załącznik nr 3);
    - vi. po otrzymaniu pozytywnej oceny i akceptacji raportu z systemu JSA przez Promotora, student przekazuje komplet dokumentów do Dziekanatu w celu ustalenia terminu egzaminu dyplomowego;

- vii. potwierdzenie przez pracownika uczelni zgodności wersji pracy przesłanej do Biura Obsługi Studenta z wersją wydrukowaną.

Deklaracje wspomniane w punktach iii, iv, v, powinny być dołączone do pliku z pracą w formie zeskanowanego, podpisanego dokumentu.

- f. wywiązanie się ze wszelkich innych zobowiązań wobec Uczelni, w tym finansowych.
3. Student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej do końca ostatniego semestru studiów w następujących terminach:
    - a. do 30 września – w odniesieniu do studiów kończących się w semestrze letnim;
    - b. do 28 lutego – w odniesieniu do studiów kończących się w semestrze zimowym.
  4. Student zobowiązany jest złożyć pracę magisterską z adnotacją promotora pracy o jej przyjęciu nie później niż 14 dni przed planowanym egzaminem.
  5. Student, który nie złoży pracy dyplomowej w określonym terminie, może wystąpić do Prorektora ds. kształcenia lub Prorektora ds. studenckich o przedłużenie terminu jej złożenia. Prorektor może przedłużyć termin złożenia pracy nie dłużej niż o trzy miesiące. Podanie studenta w tej sprawie powinno być zaopiniowane przez promotora.
  6. W przypadku niezłożenia pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego Rektor skreśla studenta z listy studentów.
  7. Decyzję o ponownym przyjęciu podejmuje Rektor, który może zwolnić studenta z egzaminów uzupełniających i ograniczyć jego obowiązki do przygotowania pracy dyplomowej, jeżeli przerwa w nauce nie trwała dłużej niż jeden rok. Rektor może zezwolić na dokończenie wykonywanej pracy dyplomowej albo na ponowne jej wykonanie pod kierunkiem tego samego lub innego promotora.

§ 11.

Egzamin dyplomowy na studiach I i II stopnia – warunki i zasady

1. Egzamin na studiach I stopnia i II stopnia odbywa się w formie ustnej w języku realizacji programu danego kierunku studiów.

2. Egzamin odbywa się przed komisją powołaną przez Kierownika jednostki dydaktycznej, po zasięgnięciu opinii Prorektora ds. Kształcenia, w skład której wchodzi: przewodniczący, promotor i recenzent pracy dyplomowej. Egzamin studiów I stopnia, gdzie nie przewidziano pracy dyplomowej, odbywa się przed komisją, w skład, której wchodzi: przewodniczący oraz dwóch nauczycieli akademickich, którzy posiadają kompetencje i doświadczenie właściwe dla kierunku studiów, na którym odbywa się egzamin. Członkowie komisji to nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
3. Egzamin o którym mowa w ust. 3 może być przeprowadzony w siedzibie Uczelni lub poza siedzibą uczelni przy użyciu środków komunikacji elektronicznej przy zachowaniu warunków określonych w art. 76a ust.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
4. Prorektor ds. Kształcenia może powołać w skład komisji dodatkowe osoby, jeśli jest to uzasadnione specyfiką programu studiów lub innymi okolicznościami
5. Egzamin ma charakter niejawnny. Na pisemny wniosek studenta lub promotora, Kierownik Jednostki Dydaktycznej zarządza otwarty egzamin dyplomowy.
6. Egzamin powinien odbyć się w terminie nie przekraczającym trzy miesiące od daty złożenia pracy dyplomowej, zaś w przypadku studiów I stopnia nie przewidujących składania pracy dyplomowej w terminie nie przekraczającym trzech miesięcy od daty ostatniego egzaminu semestru 6.
7. Zakres wymagań egzaminacyjnych zatwierdza Prorektor ds. kształcenia na wniosek Kierownika Jednostki Dydaktycznej. Zagadnienia do pytań podawane są do wiadomości studentów najpóźniej na początku ostatniego semestru poprzedzającego egzamin.
8. Student ma prawo przed egzaminem zapoznać się z ocenami uzyskanymi za pracę dyplomową i ich uzasadnieniem.
9. Przebieg egzaminu:
  - a. dyplomant w przypadku studiów kończących się złożeniem pracy dyplomowej przedstawia krótką charakterystykę pracy dyplomowej - ukazując temat, cel pracy i kluczowe osiągnięcia lub wnioski uzyskane w pracy. Następnie udziela odpowiedzi na trzy pytania członków komisji egzaminacyjnej: dwa są losowane z zestawu pytań

- dotyczących treści kierunkowych i specjalnościowych programu kształcenia, trzecie jest związane z tematyką pracy;
- b. dyplomant w przypadku studiów I stopnia, które nie kończą się pracą dyplomową, udziela odpowiedzi na trzy pytania, które są losowane z zestawu pytań dotyczących treści kierunkowych oraz specjalnościowych programu studiów – 1 teoretyczne z ogólnego toku studiów i dwa praktyczne z modułu specjalnościowego;
  - c. treść pytań zostaje zapisana w protokole egzaminacyjnym; członkowie Komisji mają prawo do zadawania dodatkowych pytań związanych z tematyką pracy dyplomowej lub pogłębiających pytania kierunkowe i specjalnościowe – treść dodatkowych pytań nie jest rejestrowana w protokole egzaminacyjnym;
  - d. Komisja Egzaminacyjna, pod nieobecność dyplomanta dokonuje ustalenia oceny egzaminu dyplomowego, przy ustaleniu, że 3 pytania członków komisji zadane podczas egzaminu są protokołowane i oceniane oddzielnie, a także ostatecznego wyniku ukończenia studiów;
  - e. Komisja pod nieobecność dyplomanta dokonuje stosownych wpisów do protokołu egzaminu dyplomowego i składa podpisy;
  - f. na zakończenie egzaminu dyplomowego przewodniczący Komisji informuje dyplomanta o ocenie egzaminu i w przypadku uzyskania oceny pozytywnej o ocenie ukończenia studiów i fakcie uzyskania odpowiedniego tytułu licencjata lub magistra.
10. Ocena z egzaminu dyplomowego określana jest na podstawie średniej arytmetycznej ocen uzyskanych za każde pytanie, przy czym warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest pozytywna ocena uzyskana z każdego pytania.
  11. Przy ocenie wyników egzaminu dyplomowego obowiązuje skala ocen określona w Regulaminie studiów obowiązującym w Uczelni. Ocena ta jest liczona jako średnia z ocen poszczególnych odpowiedzi.
  12. Ukończenie studiów następuje w dniu złożenia egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym.
  13. Ostateczny wynik studiów wpisywany na dyplomie ukończenia studiów wyższych, w przypadku studiów kończących się obroną pracy dyplomowej ustalany jest jako suma następujących składowych:
    - a. 60% średniej arytmetycznej ocen z toku studiów;
    - b. 10% oceny z pracy dyplomowej wystawionej przez promotora;
    - c. 10% oceny z pracy dyplomowej wystawionej przez recenzenta;

- d. 20% oceny z egzaminu dyplomowego.
14. Na dyplomie ukończenia studiów I stopnia nie kończących się pracą dyplomową, wpisuje się ostateczny wynik studiów określony według sumy następujących składników:
- 70% średniej arytmetycznej ocen z toku studiów;
  - 30% oceny z egzaminu licencjackiego.
15. Wynik wyrównuje się do pełnej oceny, zgodnie z następującą zasadą:
- do 3,24 – dostateczny (3,0),
  - od 3,25 do 3,74 – dostateczny plus (3,5),
  - od 3,75 do 4,24 – dobry (4,0),
  - od 4,25 do 4,74 – dobry plus (4,5),
  - od 4,75 – bardzo dobry (5,0).
16. Warunkiem uzyskania na dyplomie oceny „dostateczny plus” jest uzyskanie przez studenta z toku studiów średniej ocen nie niższej niż 3,25.
17. Warunkiem uzyskania na dyplomie oceny „dobry” lub wyższej jest uzyskanie przez studenta z toku studiów średniej ocen nie niższej niż 3,5.
18. Na wniosek komisji egzaminacyjnej rektor może przyznać wyróżnienie studentowi, który osiągnął średnią ocen z toku studiów powyżej 4,65 oraz uzyskał z pracy dyplomowej ocenę bardzo dobrą, w przypadku studiów I stopnia których program nie przewiduje pracy dyplomowej, z egzaminu licencjackiego oceny bardzo dobre. Rektor bierze także pod uwagę terminowość realizacji toku studiów przez studenta.
19. Protokoły z egzaminu dyplomowego wraz ze stosowną dokumentacją powinny być złożone do Dziekanatu w ciągu 3 dni od przeprowadzenia egzaminu.
20. W uzasadnionych przypadkach, w tym usprawiedliwionej nieobecności studenta na egzaminie, Prorektor ds. Kształcenia może wyznaczyć inny termin egzaminu.
21. W przypadku uzyskania przez studenta z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej w pierwszym terminie, Prorektor ds. Kształcenia wyznacza termin poprawkowy egzaminu dyplomowego jako ostateczny.
22. Egzamin w kolejnym terminie odbywa się nie wcześniej niż po upływie miesiąca i nie później niż w ciągu trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu.

23. Nieusprawiedliwiona nieobecność lub nieprzystąpienie studenta do egzaminu dyplomowego w wyznaczonym terminie powoduje wpisanie oceny niedostatecznej z tego egzaminu.
24. W przypadku niezgłoszenia się na egzamin dyplomowy lub uzyskania z powtórnego egzaminu oceny niedostatecznej, Prorektor ds. kształcenia lub Prorektor ds. studenckich wydaje decyzję o zezwoleniu na powtarzanie ostatniego roku studiów lub skreśleniu z listy studentów. Decyzja o przygotowaniu nowej pracy dyplomowej lub modyfikacji już napisanej należy do promotora.

REKTOR
Pomorska Szkoła Wyższa
z siedzibą w Starogardzie Gdańskim
dr Przemysław Ruchlewski

Załączniki:

1. Oświadczenia studenta o samodzielnym przygotowaniu pracy.
2. Oświadczenie promotora w sprawie dopuszczenia pracy dyplomowej
3. Deklaracja potwierdzająca zgodność tekstu wydrukowanego z wersją elektroniczną pracy.